

Samenvatting van deze etappe

Dit is etappe 15 van de HUG-wandelingen. Muiderberg ligt op een geïsoleerde stuwwal: een verhoging in het landschap die net als de rest van de Heuvelrug is ontstaan in de voorlaatste ijstijd, toen gletsjers zand en grind voor zich uit duwden. In dit landschap onderscheiden we vijf hoogtepunten, die we vandaag allemaal zullen “beklimmen”. Tijdens de wandeling staan we ook stil bij enkele bijzondere verschijnselen en locaties. Zo zien we een klifkust en we bezoeken een van de oudste Joodse begraafplaatsen van het land. Tenslotte ontbreekt ook de echomuur niet. Kortom: een wandeling vol bergen, geschiedenis en verrassingen.

We beginnen onze wandeling op *de Brink*, het historische dorpsplein van Muiderberg. Hier zien we meteen de eerste “berg”: het **Bergje**, een kunstmatige heuvel van twee meter hoog. Bovenop staat een monument. Vanuit de Brink wandelen we zuidwaarts en passeren we ’t Rechthuis, een oude herberg die in de tijd van de Gooische Stoomtram fungeerde als station. Voor het gebouw is nog een model van deze tram te vinden.

We steken de weg over en duiken het Kocherbos in, een voormalig landgoedbos en thans onderdeel van het Goois Natuur Reservaat. Vervolgens komen wij bij het parkeerterrein van de Joodse Begraafplaats. Sinds de 17e eeuw wordt deze begraafplaats gebruikt door de Joodse Gemeente van Amsterdam. Ze ligt op een uitloper van de stuwwal. In vroeger tijden werden de overledenen per schip aangevoerd. Op de terugweg namen de schippers - om de vervoerskosten te drukken - zand mee terug naar Amsterdam. Door deze zandwinning is een groot deel van het terrein in de loop der tijd afgegraven — op één deel na: het oorspronkelijke, hogere gedeelte met de oudste graven. Deze markante verhoging, de **Heuvel van de Joodse Begraafplaats**, steekt nog altijd drie tot vier meter boven het omliggende terrein uit.

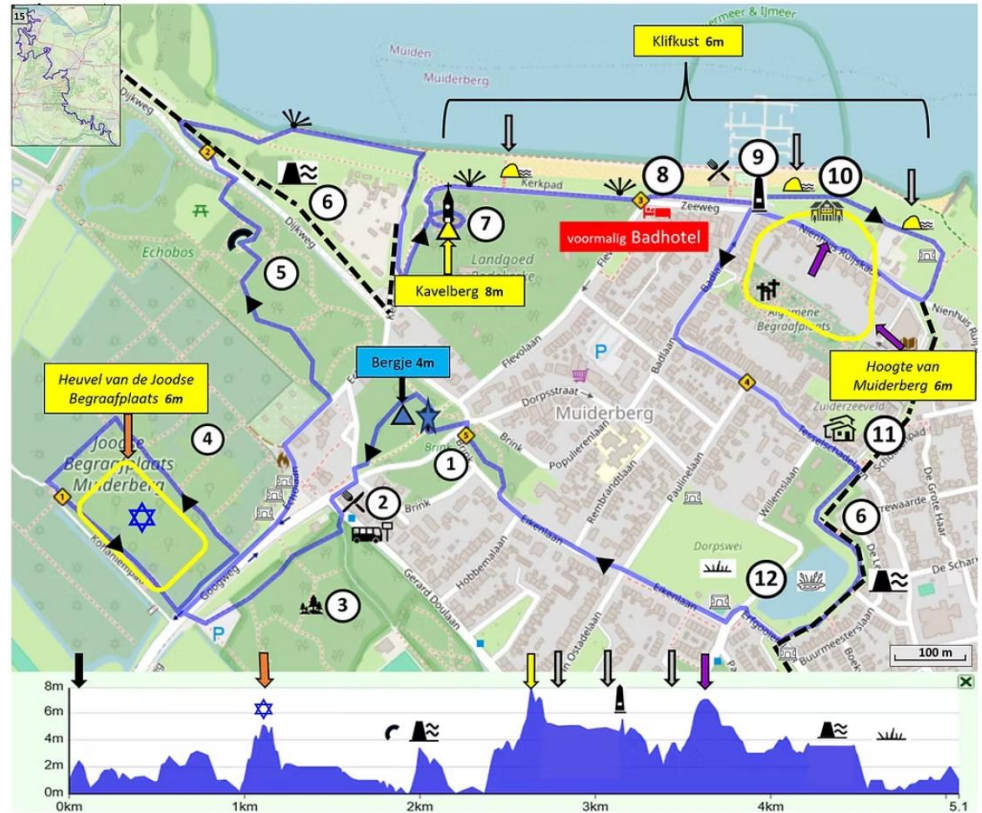
We lopen nu noordwaarts langs de oude muur van de begraafplaats en komen we in het Echobos. Dit bos is aan het begin van de 18e eeuw als onderdeel van een landgoed in Engelse landschapsstijl aangelegd. Hier bevindt zich een van de merkwaardigste bezienswaardigheden van Muiderberg: de Echomuur. Wie op het juiste punt gaat staan, kan hier zijn eigen echo horen terugkaatsen. Vervolgens verlaten we het bos en komen op de oude Zeedijk, die ooit het achterliggende land beschermde tegen het water van de Zuiderzee. Deze dijk loopt bijna ongemerkt over in de stuwwal. We bereiken de **Kavelberg**, met acht meter het hoogste punt van de wandeling. Hier staat de Kerk aan Zee met zijn karakteristieke stompe toren. Tijdens de Koude Oorlog werd deze toren gebruikt als luchtwachtoren om vijandelijke vliegtuigen te spotten. Hier begint de **Klifkust** van Muiderberg. De voormalige Zuiderzee heeft delen van de stuwwal geërodeerd, waardoor een steile wand van 6 meter is ontstaan. Aan het eind van de 19e eeuw tot halverwege de 20e eeuw was Muiderberg een populaire badplaats. Dankzij de tramverbinding met Amsterdam en het Gooi was het dorp goed bereikbaar en het ondiepe, relatief warme water trok veel bezoekers. In die tijd kende het dorp diverse hotels, pensions en een paviljoen. Na de Tweede Wereldoorlog nam de populariteit af, maar nog steeds is Muiderberg een geliefde toeristische bestemming. We vervolgen de route over de klifrand en passeren Flevorama, een karakteristiek landhuis en komen we uit bij het laatste hoogtepunt: de **Hoogte van Muiderberg** (7 meter), een wat groter gebied met vergelijkbare hoogte. Hier bevindt zich ook de Algemene Begraafplaats, die we passeren. Tenslotte komen we weer op de Zeedijk, maar nu aan de andere kant van de stuwwal. Hier zien we een wiel – een diepe waterplas, ontstaan door een dijkdoorbraak in de 17e eeuw. Langs een oude dorpsweide keren we terug naar de Brink, het begin- en eindpunt van onze wandeling.

Etappe 15 Muiderberg

Wandeling met vijf hoogtepunten, een Echomuur en een klifkust

Lengte: 5.1 km	Aantal toegankelijke huggen: 5	Niet toegankelijk huggen: 0
Laagste / Hoogste: 0 / 8 m	Stijging / Daling : 16 / 16 m	Onverhard/ Verhard: 32 / 68 %
Uitzichtpunten: 3	HUG score: 3	

- ★ ① Brink
- ✂ ② 't Rechthuis (station)
- 🌳 ③ Kocherbos
- ★ ④ Joodse Begraafplaats
- 🌊 ⑤ Echobos en muur
- 🏰 ⑥ Oude Zeedijk
- 🏰 ⑦ Kerk aan Zee
- 🏰 ⑧ Klifkust met strand
- 🏰 ⑨ Tientje van Liefthing monument
- 🏰 ⑩ Flevorama
- 🏰 ⑪ Huisjeskamp (HKW)
- 🏰 ⑫ Wiel en Dorpswei
- 🏰 Bunker
- 🏰 Berg (natuurlijk)
- 🏰 Berg (kunstmatig)
- 🏰 Verhoging (natuurlijk)

Open Street Map met de wandeling met het hoogteprofiel